

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratr[is] Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio p[er] exe[m]platiua[m] attestatione[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

de magnis mirabilib⁹ hui⁹ sc̄ri: de q̄b⁹
p̄s. Memoriā fecit mirabilū suū p̄c. tc.
Sed hec l⁹ sunt multuz mirabilia: sunt tñ
valde credibilitia: vt p̄z ex sup̄dictis. Di⁹
vne ei poterit cuncta lubiacet: vt dt Aug.

Tertio approbāda est
p̄dicta fidei veritas p̄ exēplariā arresta-
tionē. Nā de⁹ bñdictus (essi nō sp) q̄fig⁹ tñ
ad p̄fusionē cordiū instatoꝝ mīta circa h̄
sacram ondit mura art⁹ stupēda. Inter q̄
pmō adducem⁹ ill⁹ vñ celeberrimū ac
memoria dignū: qđ euenit dñi sc̄tus Anto-
n⁹ de padua arimini p̄dicabat. Ibinā
heretic⁹ qđā aderat male sentiēs d̄ cor-
pore ch̄ri: q̄ in p̄ceptū corp⁹ ch̄ri hostias
nō seferatas sep⁹ alīno suo p̄bebat in ci-
bi⁹. Lū p̄ hoc innotuerit Antonio fidei
defensori⁹: accerrimo ill⁹ ad se vocatū dure
redarguit: veritatēq̄ sac̄ri sibi fideliter p̄/
suasit. Lū p̄ ille prīnat in suo sensu manē
retassereretq; alīnū suū in p̄sepe tali cibo
esse depaſtū: quent cū eo anton⁹: vt d̄ h̄
expēntia f̄iat: sic vicz q̄ p̄ tres dies aſſi-
nus sine cibo maneret: t̄ q̄rto die Anto-
nius celebrata missa t̄ referuato ſac̄o: ill⁹
lud inter hostias nō ſecratas reponeret
atcipillo mō afīn⁹ famelic⁹ iuitaret ad pa-
bulū. Qđ cū factū fuſſet corā mītitudine
magīnā: nā ill⁹ appropinq̄ns ſpoꝝe in q̄
corpus ch̄ri inter hostias nō ſecratas re-
uerent recōditū erat: ex miraclo dī recog-
nōuit dominū ūū: t̄ caput ac pedes incli-
nās hñliter adorauit: nō cura ſibi ſuit de
cibo q̄ndigebat: Lūq̄ verberib⁹ ab illo
heretic⁹ agereſ: trahereſ: t̄ volueret: ſep̄
faciebat vt p̄us. Ob qđ heretic⁹ ill⁹ alī
q̄plimi oī errore de poſito ad verā fidem
redierūt. Anton⁹ aut̄ deo grās referēs:
ſac̄in honorifice in loco debito reponuit.
Aliud exemplū: Albert⁹ de prussia ſpus
refert: q̄ qđā mulier cū ip̄e eps effet: venit
ad eū p̄fiteſ: q̄ diabol⁹ nō p̄mitteret eam
credere in ſac̄in altars: q̄ ibi eſſ ſep̄ ch̄ri
corp⁹. Et q̄ cū accepisſet ip̄m t̄ an porcos
in filos poliſſer: eccī miꝝ: oī ſorci ge-
nū ſeruerit t̄ ſac̄in adorauerūt. Hec ac-
mū ſeruerit ſeruerit ampl⁹ exp̄i ſeruerit
p̄us ch̄ri ſup̄ ſeruerit ſeruerit ignez: et
ecce gutte ſanguinis abinde fluere ceperit
Hoc facto milera adhuc nō p̄tēta acceſ-

pit corpus ch̄ri t̄ fodit in terrā t̄ ſanguis
nū ſug terram emanare cepit q̄li extra
terrā ebuliendo. Ad qđ 2p̄cta credidis
et ſup̄dicto epo ſeffa eſt p̄tm ſum: t̄ ppe⁹
tuā p̄uam ab eo ſuſcepit. Alio exēptū nar-
rat Lefari⁹: Multe quedā cū apes mul-
tas nutritur t̄ ille nō p̄ficeret: imo paſſim
moſerent: cū remediuū circūquaq̄ queret:
dicitū eſt ei q̄ ſi corp⁹ dñicū inter illas lo-
cāret: mox ill⁹ lues ceſſaret. Illa ſigif ad
eccliam pgens t̄ ſe cōlcare ſimulās: corp⁹
dñi ſumē ſtatim a ſacerdote recedes ex/
traxit: t̄ in vno aliucolo ill⁹ locauit. Dirā
de p̄petū ſimuli creatorē ſuū agnoscē-
tes: ne fauſ ſuis dulcissimis hospiti ſuo
dulcissimo capellā mīre ſtructure fecerūt:
in q̄ altare eiusdē māterie erigētes: ſacraq̄
tissimū dñi corp⁹ ſug ill⁹ poſuerūt: t̄ bñ
dixit domin⁹ ogib⁹ eoz. Proceſſu ſo ſe
poſis cū ſemina illa vaſculū illud aperuſſ
et ſā dictū oratoriū ſp̄etū ſexpauit. Eur-
renſis ad ſacerdotē: Pſeffa eſt ei oī q̄ ege-
rat et viderat. Tūc ille aſſumpt⁹ ſecū p̄a-
rochianis ſuis: ad vaſculū veneſt: t̄ apes
quolātes t̄ in laude ſui creatoris bobiza-
t̄ ſabicit. Capellule parietes: fenestras:
tectū: capanele: oſtū: altare: admirantes:
corp⁹ dñicū cū laude t̄ glia ad eccliam tu-
lerūt. Hec Lefari⁹. Aliud exemplū: Be-
atus Gregorii culdā matrone dedit coſ-
pus ch̄ri dī. Corp⁹ dñi nři iefu ch̄ri p̄fici⁹
at tibi in vīta eternā. Quo audito mīlē
ſubrit. Brūs aut̄ Greg. manū retraxit:
inquiryens ab ea q̄r̄ illūt. Rādit illa: q̄z
panē illū ſuē ſeci: corp⁹ ch̄ri ſappellas.
Brūs ḡ Greg. ad effugāndā incredulita-
tem mīleris: orauit et alios orare fecit: ee
mox hoſtia mutaga eſt in carnē: t̄ ſic mu-
tāt̄ ab errore reuocata ē Lūc brūs Gre.
Itep orauit: t̄ ſic ad prītūna formā rediſ:
et ſic matrone dedit hoſtia q̄ eam intantū
q̄firmauit in fide vt poſteor: nunq̄ regidi-
uaret. De mīlē etiā alīs p̄pertū eſt q̄ ex
p̄ulegio ſpeciali corp⁹ ch̄ri viderūt aut̄
ſpecie pueri: aut carnis: aut ſanguinis: qđ
ſit f3 Tho. in. iij. p. q. lxxv. p. immutatioꝝ
oī ſorci eoz qui ſuē videri quoꝝ oī ſimili-
tanſaci cipſe viderent exteri⁹ carnē aut
ſanguinē: nulla tñ traſmuſatioꝝ facta ex
parte ſac̄i: qđ patz ex hoc q̄ a b alīs vide-
tur ſac̄i ſub ſpecie panis. Nec in id prīn⁹

KK

De venerabili sacrō

ad aliquā decep̄t̄e; q̄r talis sp̄es diuinis
tus format̄ in oculo ad aliquā veritatem
signandā ad hoc. s. q̄ manifestet̄ vere cor
pus esse sub sacro. Dicit enim Aug⁹. in lib.
q̄ euangel. q̄ cū fictio nra refert̄ ad aliquā
signature ne est mendaciu⁹ sed aliquā figura.
Quādū tñ apparer sub forma carnis:
aut pueri aut bñmō/ nō est sumēdū sacram̄
Ratio: q̄ ch̄z institut̄ q̄ sumere et eucha
ristia sub specie pantis et vini. Aliud exē
plū. Fuit quidā heretie⁹ in puincia brabā
tie q̄ debebat cōburi. Lū aut̄ plect⁹ esset
ad ignē. exclamauit Iuuate me: Et statiz
demones extraxerūt eū de igne. Qui cūz
denou fuisse, plect⁹ et sp̄ fuisset liberat⁹. ia
catholici disputationabat de fide. Supuenies
aut̄ quidā p̄dicator: om̄is epo: Faciat̄ huc
apportari corp⁹ ch̄z. Quod cu faciūt fuisse
Heretic⁹ ad ignē plect⁹. sicut p̄us clama
uit: adiuuare me. Et demones rindert̄ nō
possum: q̄r maie⁹ nobis supuenit. Aliud
exēplū. In epatu brixiensi erat quidā q̄ p̄c
debat sc̄ritatē tantā in abstinentia q̄ vide
batur alter iōānes baptista. Nō q̄i d̄ ro
ta, puincia currebat ad eū: z bñm se repu
tabat ille q̄ eū videre posset: vel tāgere: v̄
loq̄ cu eo: d̄s credebant eū sc̄m: z tñ erat
heretic⁹ z puerus: mortu⁹ est z honorific
ce sepult⁹. Post tps aliḡt̄ inq̄sitor hereti
cice p̄mitat̄ diligēt̄ inq̄s̄ iūcit̄ p̄ testes fi
deles z fuerat heretic⁹. Senteauit ḡ d̄
p̄lio ep̄i brixiensis z alioz prudenter q̄ ep̄
olla zburerent. Altate iḡt̄ p̄plo plecta se
ossa in ignē: z statim demones eleuauerūt
nō tñ videbant demones. Populares ḡ ce
perūt̄ clamare: Domas ep̄s cu istis trib
q̄ voluerunt zbureret̄ sc̄m dei ex iniuria.
Ere quo d̄ noster nō vult. Tūc ep̄s tñ
muit̄. Fr̄s aut̄ zforauerūt en di. Domine
nos sum⁹ hic p̄ defensione fidei: Prepare
tis vos ad missam: q̄r oñder nobis dñs a
liq̄d̄ miraculūne fides plectet̄. Dicit iḡt̄
ep̄s missam: Salve sc̄a parens t̄c. Et qñ
eleuauit corpus ch̄z: tūc demones in ae
re clamauerūt di. O Guido de lacha: nos
defendim⁹ te q̄ntum potuim⁹: sed modo
nō plus possum⁹: q̄r adest maior nobis. L.
ch̄z. Et statim eccliderunt ossa in ignē et
cōbusta sunt: z glificata est fides ppter cor
pus ch̄z. Sunt itaq̄ mlt̄ p̄clarissima h̄z

saci testimonia: q̄t̄ om̄ia si decessent/sufi
sicere nobis deb̄z verbū ch̄z dicētis: L
ro mea vere est cib⁹: z sanguis me⁹ t̄c. Et
Matt. xviij. Hoc est corp⁹ meū. O igitur
messabili sac̄m. O inexplicabile signum
amoris dulcissimi iesu. O deniq̄ triūpha
le p̄uilegiū nobis exhibit⁹. Nō em̄ est aut̄
fuit aliquā rāgrandis natio q̄ habeat deos
appropinquentes sibi sicut adeſt nob̄ d̄s
gruitatis.

Secundū est mysteriū memorāde
p̄figuratiōis. Ubi sunt t̄emplat̄
de tres p̄cipue p̄sideratiōes.

Prima est cōsideratio rationalis con
gruitatis.

Sc̄da est figuralis pluralitatis.

Tertia ē specialis p̄formitatis.

Prima est cōsideratio
rationalis cōgruitatis: q̄r vices congruū t̄rō
nale fuit hoc sac̄m p̄figurari: qd̄ p̄batur
in Bler. z Bon. in. iiii. di. viii. trib⁹ rōib⁹.

Prima est rō dignitatis. Illud em̄ inter
sacra est excellētissimū: id debuerūt p̄ire
figure hui⁹ sac̄i quib⁹ dignitatis eius fav
mosior ostenderet̄: expectandū enim erat
sicut donum dei excellentissimum.

Sc̄da est rō difficultatis. Hoc em̄ inter
cetera difficultū est ad credēdū, id ad h̄
debuerūt hoies assuefieri q̄dam figurā
cate veritatis: q̄r in hoc sac̄o ch̄z p̄all⁹
significat̄ z cōrīne. Cōgruebat aut̄ ch̄m
passum figuris p̄figurari. Id̄o et silt hoc
sac̄m in q̄ facit̄ z p̄ficit̄. Un p̄t̄ q̄ venera
bilis est h̄ sac̄z qd̄ facelebit̄ ang⁹ insti
ret p̄conzatū fuit. Ex d̄ eiudēt̄ apparet q̄
tābie debēt̄ reuerētā ad sc̄m om̄i miss
obi celebriaz tracrat̄ h̄ rāgūlissimū sac̄z
Q̄ q̄nta deuotōz z celebrāda z audēdā
sc̄tissima missa in q̄ē p̄sumat̄ et adiupi
tio oñga legaliū sacrificioz q̄b̄ rāceleb
p̄figuratiō est sacratissimum dñci corporis sal
terserere tres p̄cipua cas̄ q̄ nos ad misse
deuotionē inducere vnt̄. **P**rima cā et
nētas obfinande obligatois. Un de p̄le
di. j. ca. Missas. sic d̄. Missas die dñsco
seclarib⁹ audiēre totas sp̄cali ordine p̄cip
ita ut an bñdicationē sacerdotis egredi po
pulus nō p̄sumat̄: qd̄ si ficerit ab ep̄o cō
fundat̄. Et itep̄: c. Qui die, sic d̄. Qui die